

Földgáz nagykereskedelmi modell-alternatívák 2015 után Magyarországon

I. Nyilvános konzultáció

Moderátor: Kaderják Péter

Budapest, 2012. november 5.

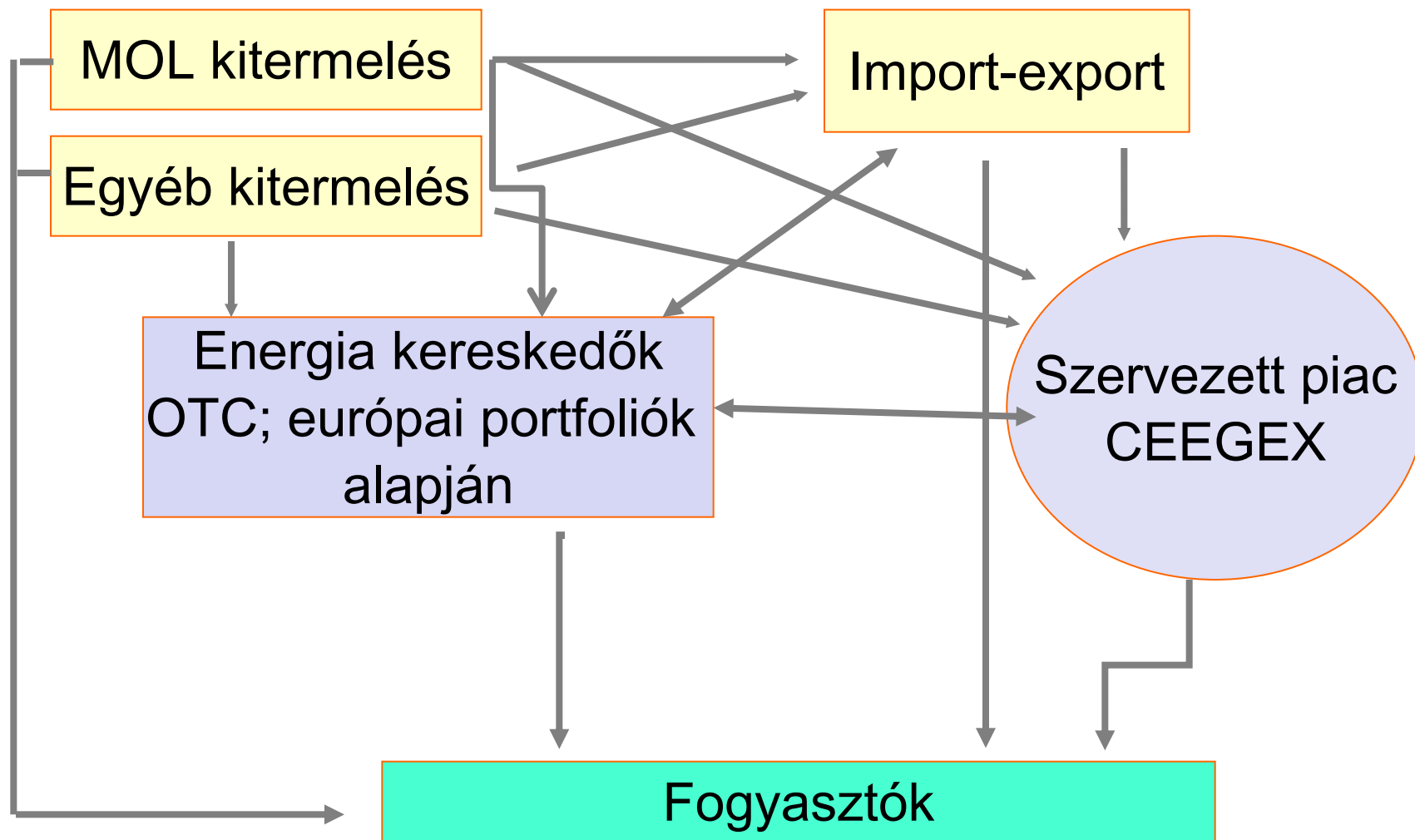
Jelenleg a hazai nagykereskedelmi piacon mérsékelt verseny tapasztalható, nagy részben a volt közüzemi nagykereskedő hosszútávú TOP szerződésének köszönhetően.

A hazai adottságok kedvezőek ahhoz, hogy a fenti szerződés kifutása után egy versenyző piac alakuljon ki.

- Mekkora gátat jelent a -nagykereskedelmi- piaci verseny számára a volt közüzemi nagykereskedő hosszú távú TOP-szerződése? Ha nem ez a legfőbb akadály, akkor melyek azok?
- Melyek a versenyzőbb nagykereskedelmi piac számára kedvező hazai adottságok, és melyek a kedvezőtlenek?
- Mi kell egy versenyző piac kialakulásához, és ebből mi van meg a hazai piacon?
- Egyetért azzal, hogy a hazai piacon jelenlévő kereskedők (nagy) száma és (erős) piaci pozíciója –a szomszédos országokhoz képest is- kedvező feltételeket teremt egy versenyzőbb nagykereskedelmi piac kialakításához?

TÉZIS: a hosszú távú szerződések állománya csökken, a meglévő és jövőben megkötendő szerződésekben a lekötött mennyiség és az időtáv csökken, a spot indexálás súlya pedig jelentősen megnő (miközben az olajár-indexálás súlya visszaszorul). A spot piac likviditása folyamatosan nő, és a kereskedők portfóliójában egyre nagyobb részesedést képvisel a spot szerződések állománya.

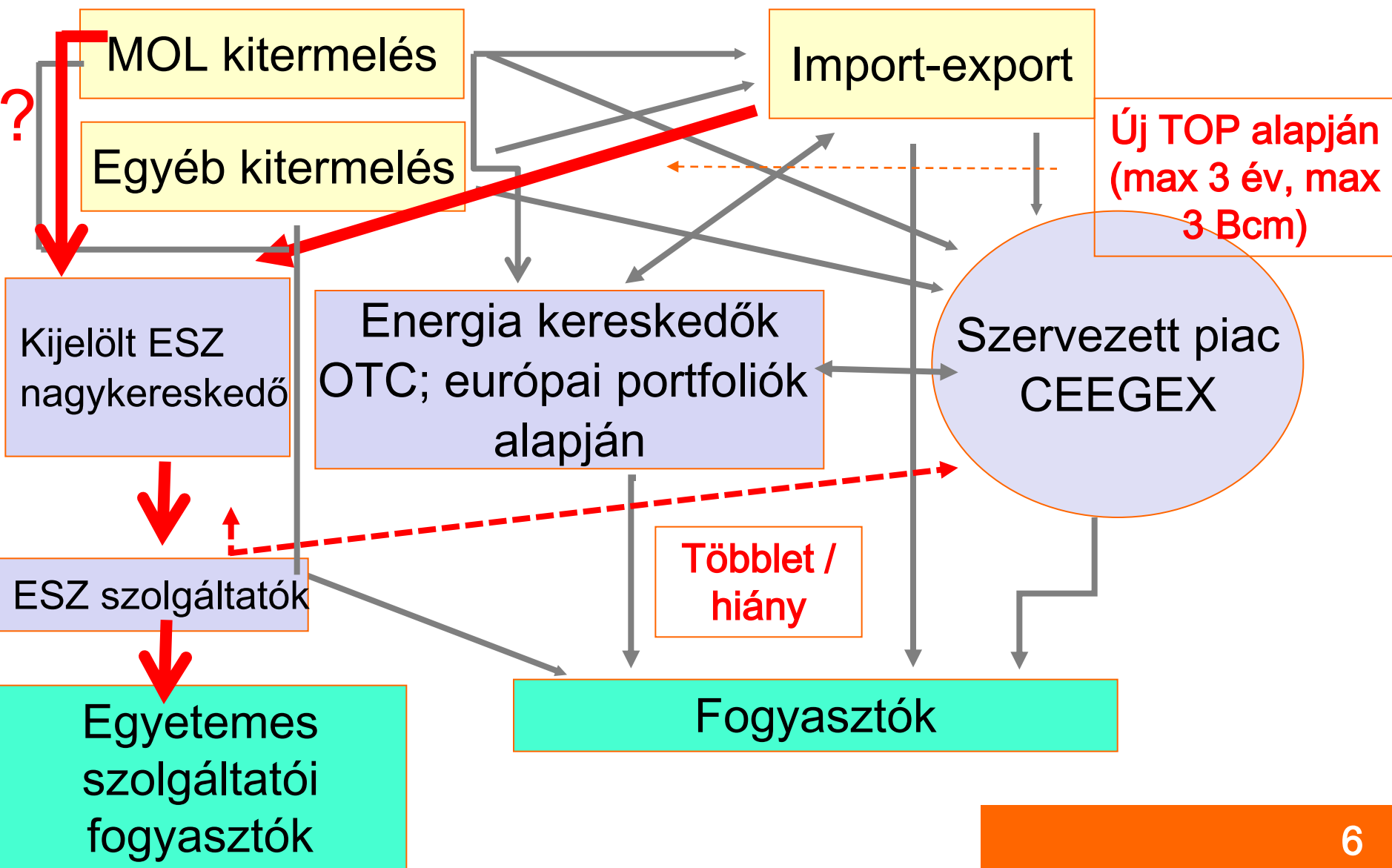
- Meddig tarthat a jelenlegi túlkínálatos piac? Mikortól számít a kereslet-kínálati egyensúly helyreállítására? A túlkínálat esetleges csökkenése mérsékli-e a spot piaci likviditás növekedését?
- Tartósan alatta marad-e a spot piacon elérhető földgáz ára az olajárindexált hosszú távú TOP szerződésekben szereplő árak?
- A jövőben mi jelent nagyobb (mennyiségi- és ár)kockázatot: az olajárindexált hosszú távú szerződésekben történő „bennragadás”, vagy a spot piaci beszerzésekre való ráutaltság?
- Milyen változások mehetnek még végbe a hosszú távú TOP szerződésekben? (Milyen feltételekkel köthető új hosszú távú szerződés a Gazprommal?)
 - Meddig nőhet ezen szerződéseken belül a spot indexálás részaránya?
 - Meddig csökkenhet ezen szerződések időtartama?
 - Meddig csökkenhet ezen szerződésekben leszerződött gáz mennyisége?
- Értelmezhető-e egy csak a magyar piacra 2015-ben kötött TOP?

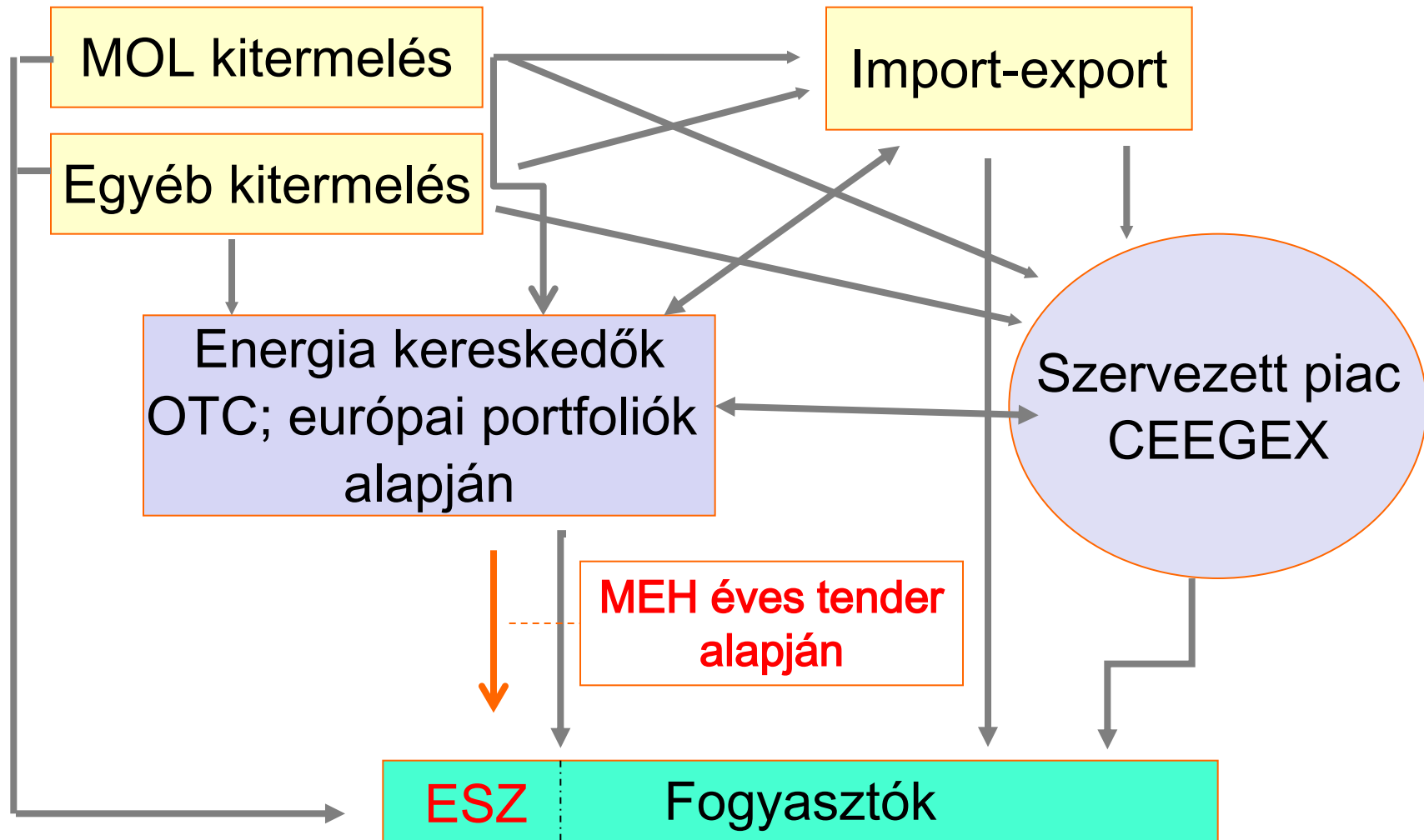
*Nincs speciálisan magyar piacra kötött TOP 2015 után
Megszűnik az ESZ*

- A hazai piaci szereplők elsősorban az anyacégek portfólióján keresztül biztosítanak a hazai tevékenységükhöz szükséges földgázt, vagy közvetlenül kötnek földgázvásárlási szerződéseket? Mekkora a veszélye a hazai piac „reziduális” piaccá történő degradálásának és a hazai kereskedelmi tevékenység „kiszerveződésének”?
- Mi a realitása annak, hogy a hazai piaci szereplők 1-2 mrd m³-es hosszú távú szerződéseket kötnek a Gazprommal (hazai átvételre) és ezzel „kiváltják” a nagy, nemzeti gázvásárlási szerződést? Milyen körülmények között (milyen feltételek megléte esetén) kötne az Ön cége hosszútávú szerződést a magyar piacra?
- Több hazai piaci szereplőről feltételezhető, hogy szándékában áll jelentősebb méretű hosszú távú szerződésről tárgyalni a Gazprommal. Ez hogyan befolyásolja az Ön cégének hazai piacra vonatkozó földgázbeszerzési terveit? Kivárja, hogy mi valósul meg ezen szándékokból, vagy megkezdí saját portfóliójának megtervezését?
- Amennyiben az E.ON hosszú távú szerződését a különböző piaci szereplők által kötött kisebb szerződések váltják fel, akkor mindez mennyire növeli a hazai földgáztőzsde (és a hazai nagykereskedelmi piac) likviditását?
- A hazai hub szerep megvalósulásának melyek a legfontosabb feltételei? A versenyző modell megvalósulása automatikusan maga után „húzza” a hazai földgáz hub-ot?
- Milyen szerződéses szerkezet felel meg a versenymodellnek? Lehet-e bármilyen ellátási garanciát kérni a szereplőktől?

Szabályozott ESZ + versenypiac

Szabályozott ESZ + versenypiac (B)

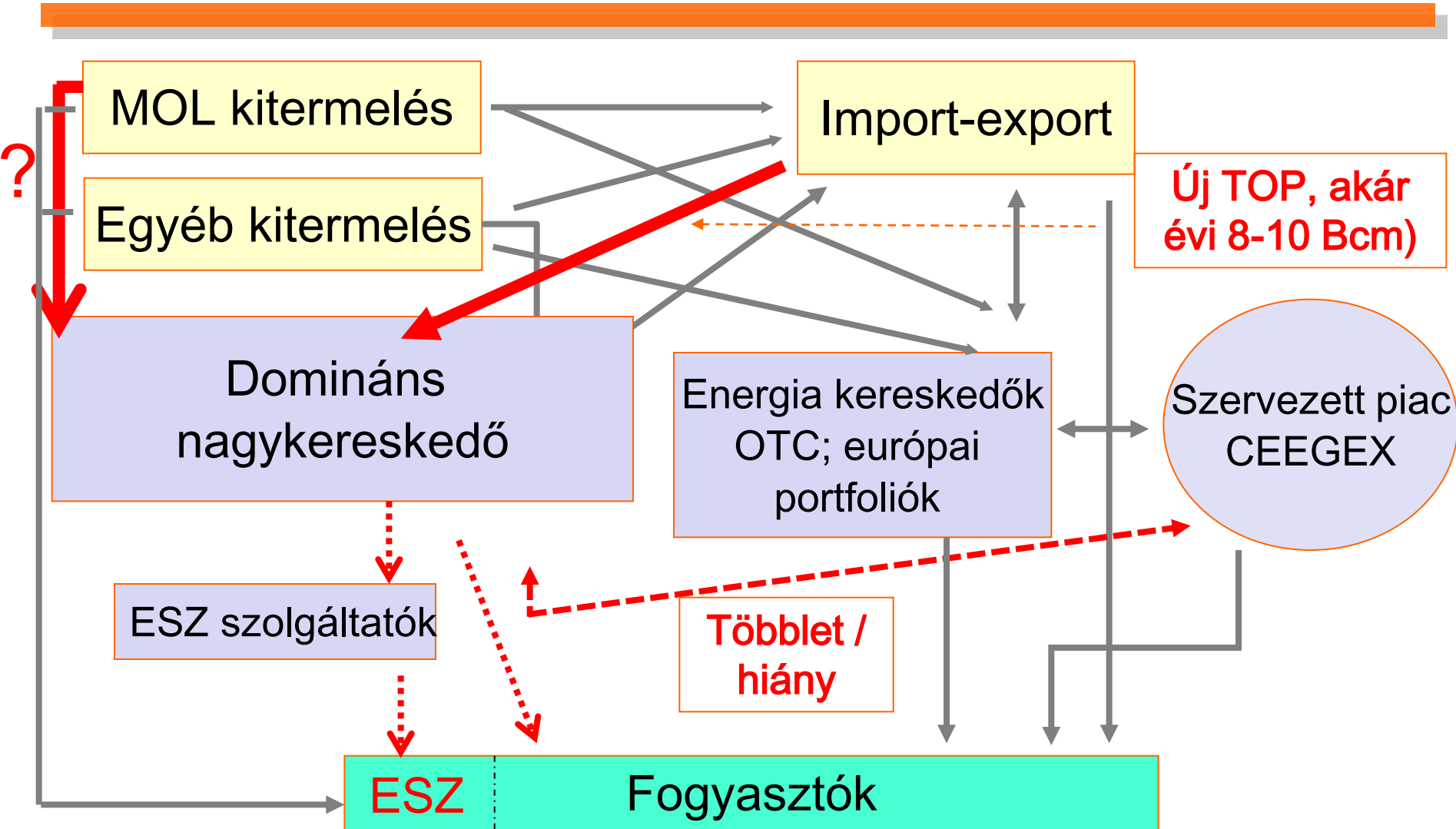

Nincs speciálisan magyar piacra kötött TOP 2015 után
Nincs kijelölt ESZ nagykereskedő

TÉZIS: az ESZ beillesztésének a verseny szempontjából legsemlegesebb módszere a -korlátozott- ESZ nagykereskedő szerepének megteremtése.

- Az ESZ nagykereskedő „közbeékelődése” mekkora érdeksérelmet okoz a jelenleg a hazai ESZ üzletágban tevékenykedő kereskedők számára? Milyen módon befolyásolja ez a hazai kereskedelmi tevékenységüket?
- Az ESZ nagykereskedő kiválasztása/kijelölése feltételezi-e dedikáltan az ESZ szegmensre kötött szerződés létét? Vagy az ESZ –nagykereskedői címre aspiráló kereskedő egy nagyobb szerződésből/portfolióból látná el az ESZ szegmensét?
- Mennyiben akadályozza a versenyt, ha az ESZ (szabályozott árú) marad? Milyen más módon lehetne a -szabályozott árú- ESZ-t összeegyeztetni a versenypiaci működéssel? Az ESZ jogosultság meghatározásában, az árszabályozás formájában, az energiaszegénység kezelésében elképzelhető-e olyan modell szintű változtatás, amely a szociális szempontokat és a hatékony piaci követelményeit egyaránt kielégíti?

Domináns nagykereskedői modell

- Az ESZ nagykereskedő által megkötött szerződés hosszában, az abban lekötött földgáz mennyiségében és árképzési (indexálási) mechanizmusában meghatározható-e olyan küszöb, mely alatt annak a hazai földgázpiaci versenyre gyakorolt negatív hatása tolerálható? A 3 éves 3 mrd m³-es küszöb tekinthető-e ilyen határnak?
- Mekkora az esélye annak, hogy egy magyar piacon tevékenykedő piaci szereplő a Gazprommal olyan szerződéses feltételekben állapodjon meg, hogy egy 8 mrd m³-es hosszú távú szerződés ne veszteséget termeljen?
- ?

KÖSZÖNÖM FIGYELMÜKET

pkaderjak@uni-corvinus.hu

www.rekk.eu

+36 1 482 7071

